

SYDSLESVIG

KORT FORTALT 2021

SYDSLESVIG | kort fortalt 2021

Udgivet af Sydslesvigsk Forening

Norderstr. 76

D-24939 Flensorg

www.syfo.de

Redaktion & Layout: Jette Hanisch, Rasmus Meyer & Lisbeth Kochanski

Tryk: Flensborg Avis

Fotos: Krediteres på siderne såfremt de ikke er taget af SSFs medarbejdere

Sydslesvigsk Forenings sekretariat

Dansk Generalsekretariat

Flensborghus

Norderstr. 76, 24939 Flensborg

tlf. 0461/14408-0

info@syfo.de

Tysk postadresse: Postfach 2664, 24916 Flensborg

Dansk postadresse: Postboks 369, DK-6330 Padborg

SSF Flensborg By

Schiffbrücke 42, 24939 Flensborg

tlf. 0461/14408-125, -126, -127

flby@syfo.de

SSF Flensborg Amt

Norderstr. 74, 24939 Flensborg

tlf. 0461/14408-155, -156

flamt@syfo.de

SSF Sydtønder Amt

Lorenz-Jannsen-Str. 1, 25899 Nibøl

tlf. 04661/2755, fax 2432

lars@syfo.de

SSF Husum Amt

Husumhus, Neustadt 95

25813 Husum tlf. 04841/2612

husum@syfo.de

SSF Ejdersted Amt

Skipperhuset, Am Hafen 30, 25832 Tønning

tlf. 04861/5493

ejdersted@syfo.de

SSF Rendsborg-Egernførde Amt

Medborgerhuset

H.C. Andersen-Weg 8, 24340 Egernførde

tlf. 04351/2527

og Ejderhuset

Brandtstr. 29-31, 24782 Bydelstorp

tlf. 04331-4388077

rd-eck@syfo.de

SSF Gottorp Amt

Slesvighus

Lollfuß 89, 24837 Slesvig

tlf. 04621/23888

gottorp@syfo.de

Forord ved
Jens A. Christiansen,
SSF generalsekretær

Det danske mindretal i Sydslesvig har jævnligt fokus på mindretallets kerneopgaver og mission. I et flertalssamfund som det danske er man på sæt og vis anderledes stillet, idet alt omkring den enkelte borger hovedsageligt er dansk. Det vil sige, at den enkeltes modersmål og nationale orientering ikke udfordres af en anden dominerende kultur. Vi i mindretallet er til gengæld dagligt udsat for flertalssamfundets tyske kulturelle påvirkning. Det er der intet unaturligt i, men det kræver, at mindretallet har en klar sprog- og dannelsespolitik, der fastholder og understøtter bekendelsen til en dansk mindretalsidentitet. Det er det, som vore foreninger og institutioner er sat i verden for at sikre.

Sagt med andre ord er der et vedvarende behov for at pleje forkærligheden for det danske. Også i år har denne udfordring været debatteret i Sydslesvig med udgangspunkt i spørgsmålet om primært dansk identitet eller en dansk-tysk bindestregidentitet. Sydslesvigsk Forening (SSF) har den klare holdning, at en dansk-tysk identitetsforståelse indebærer en risiko for en bevægelse væk fra det danske mindretals udgangspunkt henimod assimilation og underminering af mindretallets folkeretlige status. Vi skal passe på ikke at smide barnet ud med badevandet.

Der er forskel på mindretal. Inden for mindretalsforskningen skelner man mellem autoktone og alloktone mindretal. Blander man disse to grupper, svarer det til at blande æbler med pærer. Autoktone mindretal er folkegrupper, der gennem flere generationer har været hjemmehørende i det samme geografiske område med en klar bekendelse til deres sprog, kultur og identitet. I den forstand er Sydslesvig vores hjemstavn. Det er ikke de dansksindede i det gamle hertugdømme, der har flyttet sig, det er statsgrænsen.

Autoktone mindretal er beskyttet af Europarådets rammekonvention og sprogpagt, men også via FN og OSCE. For det danske og det tyske mindretal spiller ikke mindst Bonn-København erklæringen en afgørende rolle.

Alloktone mindretal er de minoriteter, der er indvandret og ikke har en lang historisk og kulturel forankring, men vælger at finde lykken i et fremmed land. Her gør sig en helt anden identitetsdebat

gældende. Disse mindretal har som regel ikke egne institutioner såsom børnehaver og skoler. De er en del af flertalssamfundet på en anden måde end autoktone mindretal med deres hjemstavnsret.

Som autoktont dansk mindretal arbejder vi, ligesom de tre andre autoktone mindretal i Tyskland (friserne, sorberne og sinti & roma), for kulturel anerkendelse og ligestilling, ja vi kæmper ligefrem for en selvstændig artikel i Tysklands grundlov. Og det gør vi, fordi vi ikke er et dansk-tysk bindestregmindretal. Bindestregen ligestiller tysk med dansk, og det svarer ikke til mindretallets historiske udgangspunkt og folkeretlige legitimation. Vi er en dansk folkegruppe med foreninger og institutioner, historisk forankret i Sydslesvig, der i dag, grundet grænsedragningen i 1920, ligger i Tyskland.

Identitet i grænselandet har altid været en kompleks størrelse. Sindelag er et personligt anliggende, men det formes i et samspil med opvækst og dannelse. Med bekendelsen til det danske hæfter man sig på et sprogligt og kulturelt værdifællesskab, der rækker ud over det individuelle. Den enkelte bliver en del af et folkeligt fællesskab, der er forudsætningen for det danske mindretals sammenhængskraft og overlevelse på længere sigt.

Vi dansksindede hænger uadskilleligt sammen med Danmark. Sydslesvig har Danmark, Danmark har Sydslesvig. Der er tale om en forkærlighed for dansk sprog, kultur og den danske slesvigske historie. Ikke i form af selvhævdende nationalisme, men ud fra et nationalt ståsted med usyn.

Tysk kulturarv er selvfølgelig en del af os sydslesvigere. Og hvad skulle verden i øvrigt have gjort uden tyske tænkere, teologer, digtere, komponister, videnskabsfolk? De har haft afgørende indflydelse på europæisk ånd og kultur, men for os handler det om at stimulere det danske og ikke det tyske, der nok skal klare sig.

Vi kan udleve vores sprog, kultur og ståsted, uden at det er i konflikt med det flertalssamfund, vi også er en del af. Faktisk er vores mindretalsmodel og sameksistens i grænselandet så interessant, at den af Danmark og Tyskland, med støtte fra mindretallene, er nomineret som Unescos immaterielle verdenskulturarv i kategorien best practice. Begrundelsen er, at mindretal og flertal i grænselandet har formået at finde balancen mellem på den ene side at bevare sprog, kultur samt national orientering, og på den anden side at sikre et fredeligt samliv.

Det er indlysende, at intet samfund er statisk, og vi skal tilpasse os nye udfordringer. Men mindretallets danske slesvigske grundfortælling er fortsat vores fælles udgangspunkt videre ind i det 21. århundrede. I den ånd beskriver nærværende årsskrift udpluk af det danske arbejde i Sydslesvig 2021.

LUKKET FOR PUBLIKUM

Året 2021 startede, hvor jubilæumsåret 2020 slap. Corona-nedlukningen stod fortsat på, hvilket blandt andet betød, at Flensborghus og alle danske sekretariater i Sydslesvig i starten af året var lukkede for publikum.

Kontakt til SSF, SSW og SdU fandt sted via telefon og/eller e-mail.

For at bidrage til inddæmningen af smitten så meget som muligt, var bemandingen på Flensborghus og på sekretariaterne indskrænket, idet de medarbejdere, der kunne arbejdede hjemmefra.

Lieber Besucher! Paketzusteller!
Flensborghaus ist für den Publikumsverkehr geschlossen.
Bitte klingeln für den zuständigen Empfänger:
SSF, SdU oder SSW.
Wir werden dann das Paket entgegen nehmen.
Vielen Dank!

Kære pakkebud!
Flensborghus er lukket for publikum.
Skal du aflevere en pakke, bedes du ringe på
modtagerorganisationens dørklokke:
SSF, SdU eller SSW.
Så tager vi imod pakken.
Mange tak!

Forebyg smitte
med ny coronavirus

ADGANG KUN MED MUND BIND
Zugang nur mit Mund-Nasenschutz

DANEVIRKE FÅR NYT MUSEUM

Danmarkshistoriens største fortidsminde får nye rammer, der er Danevirkes status som UNESCO-verdenskulturarv værdige.

Det kunne SSF meddele lige inden årsskiftet.

A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal stiller 64 mio. kr. til rådighed til opførelse af et moderne, prægnant museum ved Danevirke i Sydslesvig. Augustinus Fonden bidrager med 13 mio. kr. til etablering af en ny museumspædagogisk tidssvarende udstilling af oldtidsmindet. Museet bygges af SSF.

Projektet indebærer et samarbejde mellem Folketinget og delstatsregeringen i Slesvig-Holsten. De støtter driften af det nye museum med hver 1 mio. kr. pr. år. Sikring af driftstilskuddet var en forudsætning for fondenes donationer.

UDENRIGSMINISTER OPFORDRES TIL AT STØTTE EUROPAS MINDRETAL

Formænd i det danske mindretal i Sydslesvig, det tyske mindretal i Nord-slesvig samt Grænseforeningen sendte i 2021 et brev til Danmarks udenrigsminister Jeppe Kofod (S), hvori de opfordrede ham til at støtte det europæiske borgerinitiativ Minority Safe-Pack Initiative (MSPI).

Det skulle behandles i EU-Kommissionen inden 15. januar 2021.

SSF-formand Gitte Hougaard-Werner stod sammen med Hinrich Jürgensen (BDN), og Peter Skov-Jakobsen (Grænseforeningen) bag brevet.

Forinden havde den tyske Forbunds- dag enstemmigt vedtaget en resolution til støtte for MSPI. De opfordrede forbundsregeringen til at gøre sin indflydelse gældende over for EU-Kommissionen.

Lignende tillkendegivelse ønskede de tre formænd sig fra udenrigsministeren.

HILSEN FRA FORMANDEN

I 2020 sluttede jeg min hilsen af med at skrive, at ”jeg håber, at vi i 2021 igen må tage hul på vores foreningsliv, så vi kan fremme og styrke dansk sprog og kultur samt bevare vores traditioner og sange i fællesskab”.

Et ønske, der ikke blev opfyldt. Ser vi tilbage på 2021 har der kun været enkelte perioder, hvor det har været muligt at mødes og kun under skærpede forhold og i små grupper – og det helt uden mulighed for fællessang og underholdning. Dette har ført til, at mange lokale bestyrelse forståeligt nok har valgt at ud-sætte deres traditionelle arrangementer endnu engang. Samtidig har teater- og koncerttilbuddet stort set været lukket ned.

Heldigvis fik vi lov til at gennemføre nogle enkelte årsmødefester og dermed markere vores tilhørsforhold til Danmark og det danske og vise, at vi stadig er her, og at vi holder fast, holder ved og har holdt ud trods nedlukninger og græn-selukning. Der skal dog ikke være tvivl om, at vi vil gøre alt for, at vi i 2022 kan gennemføre den helt store festweekend.

Hen på sensommeren og i efteråret blev der så lukket mere op for samfundet, og mange steder kunne der gennemføres generalforsamlinger, og planlægningen af efteråret og julens arrangementer kunne begynde. Det var rart at høre om de mange alternative tiltag, vore bestyrelser har gennemført for at holde kontakten til medlemmerne og hinanden, og at der er gode og utallige ideer i støbeskeen for det kommende år. Ingen er slået ud af den lange pause, det er så dejligt.

Midt på sommeren kunne vi præsentere Hovedstyrelsen for den længe lovede ”værktøjskasse”, som nu er at finde på vores hjemmeside lige til at printe de dele ud, der er brug for. Et godt opslagsværk, der altid

kan tilpasses og suppleres og skal ses som et arbejdsredskab til foreningsarbejdet, hvor det er ønsket. Årshjulet er et idé-katalog til traditionelle fester og arrangementer.

P.t. er der stor usikkerhed om, hvordan Corona-situationen udvikler sig, men jeg håber, at vi kan beholde arbejdstøjet på, og at vi sammen kan skabe det aktive foreningsliv i alle krogene af Sydslesvig. Særligt i juletiden, hvor vi alle trænger til at hygge, synge og møde hinanden. Vi lever af fællesskabet.

Dette fællesskab er det danske mindretal. På kryds og tværs af alder, ståsted og individuel identitet er det, hvad vi arbejder for. Derved er den individuelle identitet fortsat en helt personlig sag, og den er meget forskellig for de enkelte medlemmer af mindretallet. Det er der ingen eller noget, der skal rokke ved. Denne identitet genspejles også i et projekt ved navn ”Et mindretals ansigter” af Rasmus Meyer og Martin Ziemer. Besvarelserne i bogen viser tydeligt, at fællesskabet og det at være fælles om samme sag vægtes meget højt. For det afgørende er, at vi i vore foreninger og institutioner lever op til bekendelsen til det danske mindretal, og at vi netop står ved, at det er det danske, vi er her for at fremme og bevare.

Det gør vi med stor åbenhed og i accept af mangfoldigheden, for vi vil de andre men uden at opgive os selv.

SSF gør alt for, i samarbejde med SSW og de andre foreninger og institutioner, at skabe gode mindretalspolitiske rammer. Det gør vi i København, Berlin og i Kiel.

Vi er en folkelig bevægelse, så derfor er det vigtigt, at rammerne for et så dansk liv som muligt er der, så de lokale ildsjæle og medlemmer kan skabe netop et sådant tilbud. Det er en kæmpe opgave, som ansatte og folkevalgte hånd i hånd og på tværs af foreninger og institutioner kan og vil løse på bedste vis.

I fællesskab er vi stærke, og vi gør Danmark lidt større. Jeg ser frem til igen at møde jer alle, indtil da: pas godt på jer selv og hinanden.

NY IMAGEFILM

Med støtte fra kulturministeriet i Slesvig-Holsten producerede SSF en ny image-film.

Den skal blandt andet bruges til rejsegrupper, messer, besøg og foredrag. Filmen er tænkt til dem, der endnu ikke ved, hvad vi i SSF går og laver.

Den er selvfølgelig også god at se, selv om man kender til SSF.

Filmen ligger på YouTube, og der er et link til den på SSFs hjemmeside.

GITTE HOUGAARD- WERNER NY SAMRÅDSFORMAND

SSFs formand, Gitte Hougaard-Werner, blev valgt som ny formand for Det Sydslesvigske Samråd. Hun tog over efter Christian Jürgensen, formand for bestyrelsen af Dansk Centralbibliotek, der ifølge samarbejdsaftalen ikke måtte fortsætte.

Christian Jürgensen blev valgt som ny næstformand.

SSF og SSW havde sammen foreslået Gitte Hougaard-Werner. Skoleforeningen havde foreslået en anden kandidat, der dog trak sit kandidatur inden mødet. Dermed var der ingen modkandidater.

Den nye formand, Gitte Hougaard-Werner, udtalte efter valget:

- Jeg glæder mig til at være formand, og jeg ser frem til på den måde at kunne bidrage til det gode samarbejde blandt organisationerne. Den gensidige tillid betyder enormt meget.

OVERSØ-MARCH I CORONA-TIDER

I 2020 var Oversø-Marchen det helt store tilløbstykke. Mange deltog, og der var en række talere - deriblandt en ungdomstaler fra hhv. det danske mindretal i Sydslesvig og det tyske mindretal i Nordslesvig.

I 2021 så det på grund af Corona selvagt meget anderledes ud. Men slaget ved Sankelmark i 1864 blev alligevel markeret. Der var lagt op til kransnedlæggelse på afstand. Det betød, at "Stammkomitee von 1864" først nedlagde en krans ved mindesmærkerne. En halv time derefter var det så Sydslesvigsk Forenings tur. SSF-formand Gitte Hougaard-Werner og SSF-generalsekretær Jens A. Christiansen stod for nedlæggelsen. På den måde blev de faldne på begge sider mindet - trods Corona-nedlukning.

Ved det danske mindesmærke havde Horst Schneider, en af den danske forsvarskommandos tre ulønnede tilsynsførende med krigsgravene i Sydslesvig, også nedlagt en krans.

VIDEO-FOREDRAG MED JENS RINGBERG

Symbolisk for mange andre arrangementer står video-foredraget med Jens Ringberg.

SSF var lige som mange andre organisationer tvunget til at tænke i nye baner på grund af restriktionerne forbundet med Corona.

Jens Ringbergs virtuelle foredrag ”Drama og dagligdag på Christiansborg” havde fokus på Ringbjergs virken som politisk journalist.

Jens Ringberg er kendt som DRs politiske analytiker på radio, tv og nettet. Han sad på sit kontor på Christiansborg, mens vi i Sydslesvig kunne få en snak med ham over nettet.

I foredraget kom Jens Ringberg ind på arbejdslivet på Borgen og de mange spændende historier fra det politiske Danmark.

ORD AT GÅ PÅ

Under gudstjenesten Skærtorsdag den 1. april i Tarp Kirke præsenterede SSF Flensborg Amt og Ugle Herreds Danske menigheder Tarp, Jaruplund og Vanderup projektet "Ord at gå på".

De havde udarbejdet inspirationsmateriale, der kan bruges under vandreture. Materialet er udgivet som en folder og kan frit tages i en kasse ved Tarp Danske Kirke, Harkielweg 2.

Herfra kan man gå ture af valgfri længde i skoven ved Trene Å og på stierne i Tarp og indgå i en indre eller fælles samtale. Der lægges op til at voksne, børn, unge og ældre kan gå hver for sig, parvis eller i små grupper.

Tekst og billeder lægger op til eftertanke, undren og nysgerrighed under turen. Særligt i Corona-tiden var den slags tiltag et godt alternativ til fællesmøder og store arrangementer.

A close-up portrait of Jeppe Kofod, the Danish Minister of Foreign Affairs. He is a middle-aged man with short, dark hair, wearing black-rimmed glasses, a white dress shirt, a dark patterned tie, and a dark suit jacket. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a plain, light-colored wall.

FÆLLES DANSK-TYSK VENSKABS-ERKLÆRING

Danmarks udenrigsminister Jeppe Kofod og Tysklands udenrigsminister Heiko Maas lancerede i 2021 på et virtuelt møde en fælles dansk-tysk venskaberklæring.

I anledning af 100-året for grænse-
dragningen og det dansk-tyske kulturelle
venskabsår i 2020 havde det danske
og det tyske udenrigsministerium ud-
arbejdet en fælles politisk erklæring.

Venskaberklæringen hylder samarbej-
det og de unikke forhold for mindretal-
lene i grænseregionen og udstikker en
række pejlemærker for det videre sam-
arbejde mellem Danmark og Tyskland.

SSF havde tilbage i april 2019 lagt op
til en fælles politisk erklæring, og præ-
senteret ideen for Statsministeriet og
senere Folketinget.

GENERAL- FORSAMLINGER I CORONA-TIDER

På SSFs digitale hovedstyrelsesmøde skulle der tages stilling til, hvordan distrikterne og amterne kunne holde generalforsamlinger i coronatider.

SSFs forretningsudvalg redegjorde for, at der er flere muligheder for distrikterne.

De kunne skubbe generalforsamlingerne, der under normale forudsætninger holdes om foråret. Det åbnede pandemi-loven op for.

Der var dog også lagt op til andre måder at holde forsamlinger på. For eksempel digitalt.

Generalforsamlinger holdes altid inden landsmødet, der traditionelt holdes i november. På generalforsamlingerne vælges blandt andet delegerede til landsmødet.

DANSK GENERALSEKRETARIAT
Nøstred 76
D-24939 Flensborg

tel. +49 461 144090
fax +49 461 1440130

Secretariat: Ulrik Galatager
tel. +49 461 1440119
fax +49 461 1440147
e-mail: www@ssf.dk

www.ssf.dk

18. marts 2021

FORMANDEN

GHW/wg

STEFAN SEIDLER SPIDSKANDIDAT

Siden 1960'erne havde SSW, der også ved forbundsdagsvalg er fritaget fra 5%-spærregårnsen, ikke været repræsenteret i Forbundsdagen.

Efter SSW i 2020 besluttede, at partiet igen stiller op til landdagsvalg, skulle der findes en spidskandidat.

Stefan Seidler fra Flensborg vandt det interne valg.

På listens anden og tredje plads kom henholdsvis Maylis Roßberg og Sybilla Nitsch.

Trekløveret førte sammen med resten af partiet og mindretallet en intens valgkamp, der i september 2021 endte med et meget godt valgresultat.

Mere end 55.000 stemte på mindretalspartiet, hvilket gav SSW et mandat i Berlin.

Dermed er Stefan Seidler nu medlem af forbundsdagen for SSW.

FØRSTE FYSISKE MØDE SIDEN DECEMBER 2020

I maj 2021 holdt SSFs hovedstyrelse igen et fysisk møde efter lang tid med online-møder. Siden december 2020 havde SSFs hovedstyrelse ikke fundet sammen fysisk, men grundet den positive udvikling i Corona-pandemien, kunne medlemmerne af hovedstyrelsen en tirsdag aften på Flensborghus igen se hinanden direkte i øjnene.

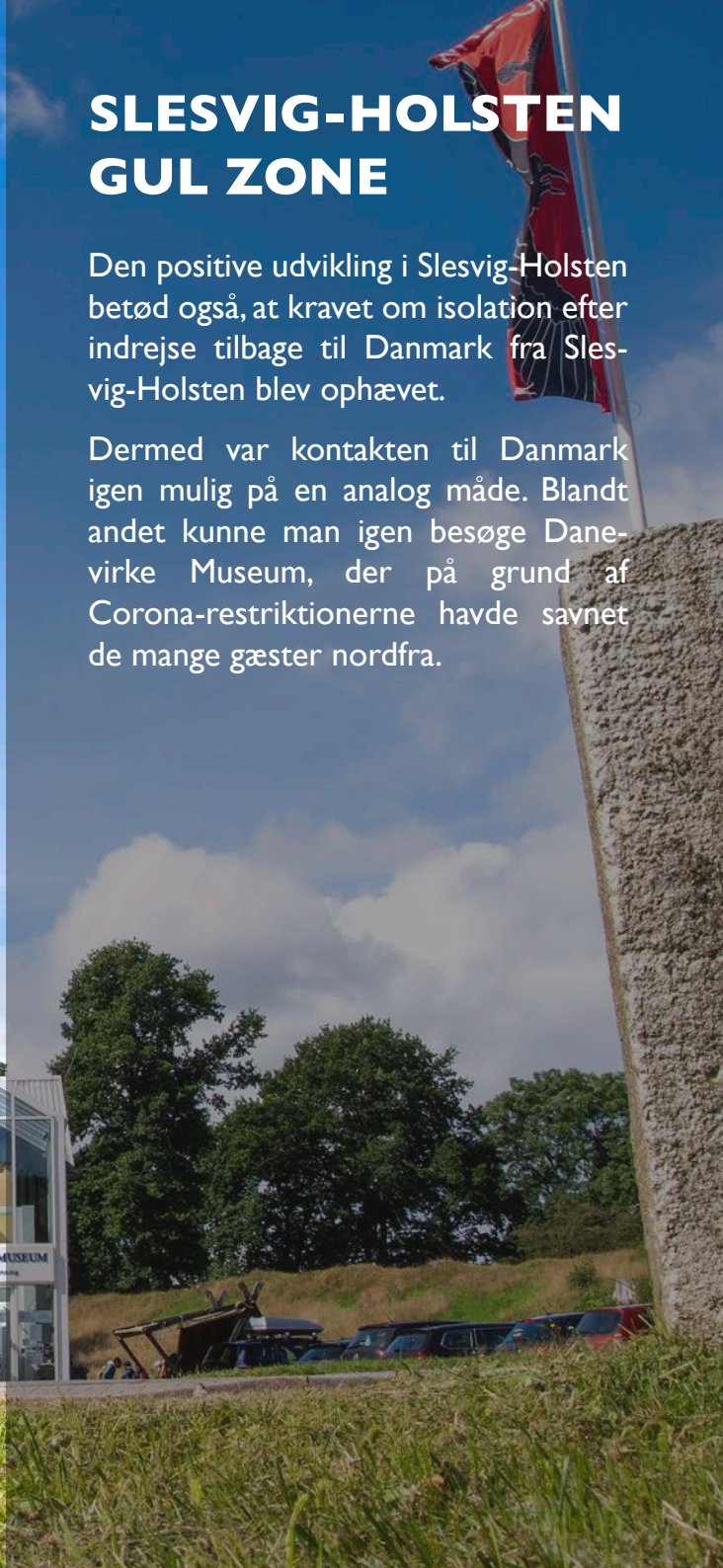
Glæden var stor, også selv om der stadig var mange restriktioner, der skulle overholdes. Afstandsregler, forevisning af negativ test, afspritning var blot nogle af forholdsreglerne, der skulle tages for at forhindre nye udbrud af smitten.

SLESVIG-HOLSTEN GUL ZONE

Den positive udvikling i Slesvig-Holsten betød også, at kravet om isolation efter indrejse tilbage til Danmark fra Slesvig-Holsten blev ophævet.

Dermed var kontakten til Danmark igen mulig på en analog måde. Blandt andet kunne man igen besøge Danevirke Museum, der på grund af Corona-restriktionerne havde savnet de mange gæster nordfra.

DE DANSKE ÅRSMØDER I SYDSLESVIG 2021

ARBEJDET TAGES OP IGEN

Da SSF Flensborg By i juni holdt generalforsamling i Flensborg, var det tydeligt, at medlemmerne ønsker at tage arbejdet op igen. Glæden over at kunne mødes igen var stor.

Viggo Jacobsen, der blev genvalgt som formand for SSF Flensborg By, fortalte i sin beretning om nye ideer og tiltag.

Både formanden og deltagere ved generalforsamlingen var enige om, at der ses meget frem til aktiviteter og arrangementer med fysisk fremmøde. Det digitale skal kun betragtes som værktøj i nødstilfælde.

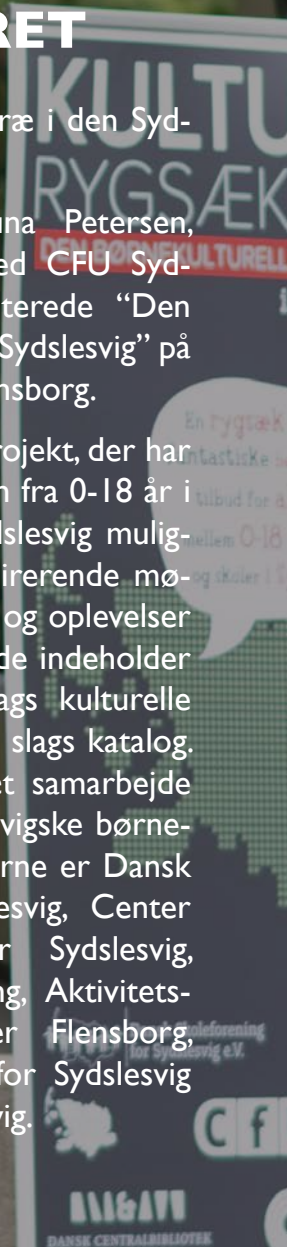

DEN BØRNE- KULTURELLE RYGSÆK I SYDSLESVIG BLEV PRÆSENTERET

- Der er plantet et nyt træ i den Sydslesvigske have.

Sådan lød det fra Runa Petersen, pædagogisk konsulent ved CFU Sydslesvig, da hun præsenterede “Den Børnekulturelle Rygsæk i Sydslesvig” på den gamle kirkegård i Flensborg.

Rygsækken er et fælles projekt, der har til formål at give alle børn fra 0-18 år i dagtilbud og skoler i Sydslesvig muligheden for at opleve inspirerende møder med kunst, litteratur og oplevelser i alle facetter. På den måde indeholder rygsækken forskellige slags kulturelle tilbud, der er samlet i en slags katalog. Den er udviklet i et tæt samarbejde mellem en række sydslesvigske børnekulturelle aktører. Partnerne er Dansk Skoleforening for Sydslesvig, Center for Undervisningsmidler Sydslesvig, SSF, SdU, Friisk Foriining, Aktivitetshuset, Det Lille Teater Flensborg, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Dansk Kirke i Sydslesvig.

FÆLLESSKAB, HYGGE OG MASSER AF DEBAT VED FOLKEMØDET I KØBENHAVN

Med smuk godnatsang ved Universitetskoret Lille MUK endte Folkemødet i det historiske hus Vartov i København.

Arrangementet, som de fire folkeoplysende foreninger Dansk Folkeoplysnings Samråd, Folk & Sikkerhed, Grundtvigsk Forum og Grænseforeningen havde inviteret til, bød på alt, hvad der hører til et Folkemøde: Gode debatter, spændende holdninger, kendte ansigter, nye kontakter, sommerlig stemning.

Sydslesvig var godt repræsenteret, og der blev blandt andet diskuteret om bindestreger, identitet, kulturmøder, grænsens betydning for mindretallet - og så introducerede Gitte Hougaard-Werner (formand for Sydslesvigsk Forening) koncerten med Sigurd Barret, der på musikalsk maner fortalte historien om Genforeningen.

Senere blev Folkemødet i en meget formindsket udgave fortsat på Bornholm.

SKT. HANS AFTEN - HERLIGT, SOMMERLIGT, HYGGELIGT

Startskuddet på kulturlivet efter pandemien var - foruden Årsmøderne, der blev holdt i en reduceret udgave - den traditionelle Sankt Hans fest.

I Egernførde deltog omkring 40 mennesker, der tydeliggjorde, at mindretallet havde glædet sig til netop disse arrangementer.

Flere steder i Sydslesvig var der dækket op med grillmad og lækre salater samt en masse hygge omkring bålet.

NY VÆRKTØJS- KASSE BLEV PRÆSENTERET

På et hovedstyrelsesmøde i Husum blev SSFs nye udgave af værktøjskassen ("HVEM HVAD HVOR") præsenteret. Kassen er en praktisk hjælper til bestyrelsesarbejdet. Det vil sige, at værktøjskassen giver vejledning, praktiske oplysninger samt en masse inspiration til foreningsarbejdet.

Den indeholder blandt andet emner som vedtægterne, lister med navne og adresser, tjeklister til gennemførelse af møder, ideer til arrangementer, tjeklister i forhold til krav fra tyske myndigheder, opskrifter, årshjul, flagdage, og meget meget mere.

Værktøjskassen blev præsenteret som udprint, men det er ikke meningen, at bestyrelserne fremover skal udskrive den. Den er nemlig tilgængelig online på følgende side:

syfo.de/presse/informationsmateriale

HÆDER TIL SYD- SLESVIGSK LÆGE

I SSFs sommerpause fik sydslesvigeren Georg Bollig, forskningsansvarlig overlæge på Sygehus Sønderjylland, tildelt Slesvig-Holstens fortjenstmedalje.

Sammen med tre andre læger blev han hædret for sin indsats for mennesker i kategorien medicin og forskning fra Slesvig-Holsten ("Dienst am Menschen - Medizin und Forschung aus Schleswig-Holstein").

Georg Bollig fik tildelt fortjenstmedaljen, fordi han med sit koncept om »sidstehjælp« yder en enorm indsats for de mange pårørende, der ofte har været igennem eller står over for belastende forløb i forbindelse med dødsfald eller dødelige sygdomme. Derfor har Georg Bollig udviklet kursforløb ved navnet "Sidstehjælp". De skal forberede og hjælpe i netop denne svære situation.

TRE WEEKENDER MED UNG KULTUR FRA NORDEUROPA

Festivalen NORDEN bød i år for tredje gang på “Nordic Art” i Slesvig. Siden 2018 holdes open-air-festivalen om sensommeren, og på grund af Corona blev den i år holdt fordelt på tre weekender.

Sydslesvigsk Forening er med som partner af NORDEN. På den idylliske strand ved Königswiesen i Slesvig bød festivalen på et spændende tværsnit af aktuel pop-musik, gadeteater, litteratur, DIY-kurser, film og sportstilbud.

Nordic Arts Festivalen har til formål at bringe folk lidt tættere på det nord-europæiske kulturlandskab. Kunstnere fra forskellige genrer fra Skandinavien, de baltiske lande, Polen og Nordtyskland underholder med musik, foredrag, workshops, aktiviteter og meget mere. Dertil kommer et biografelt, madkultur og kunst- og designhåndværk.

TILLYKKE, KÆRE FORMAND

Den 16. august rundede SSFs formand Gitte Hougaard-Werner et skarpt hjørne.

Hun fyldte nemlig 50 år. I den anledning blev der holdt en reception på Flensborghus.

Foruden officielle hilsner fra flertallet, mindretallet samt venner nordfra, var der plads til lidt hygge med familien.

FRA GRÆNSE- LANDET TIL KØBENHAVN - VIA BERLIN

Den 21. august startede omkring 30 ryttere og 10 servicefolk fra Team Grænmland for at cykle til København via Berlin.

Med turen ville cykelholdet Team Grænmland markere grænsedragningen 1920. Holdet var sammensat af medlemmer fra det danske mindretal i Sydslesvig, det tyske mindretal i Nord-slesvig samt borgere fra begge flertals-befolkninger.

Efter holdet var nået i mål i København, beskrev rytterne, at de var startet som cykelryttere med meget forskellige baggrunde. Men de var kommet i mål som hold, der i fællesskab havde løst en kæmpe udfordring.

FOKUS PÅ BESKYTTELSEN AF NATIONALE MINDRETAL

I 2021 fik Sydslesvig besøg af en delegation fra det rådgivende udvalg for Europarådets rammekonvention til beskyttelse af nationale mindretal.

De var kommet for at følge op på, om Tyskland holder sig til konventionen. Udvalget besøgte blandt andet Bredsted Danske Skole, hvor de holdt møde med repræsentanter for de danske organisationer i Sydslesvig. Her blev der for eksempel spurgt ind til, om der i Tyskland arbejdes på at øge kendskabet til mindretallene.

Det har Tyskland nemlig forpligtet sig til.

GAVE TIL DANSK BØRNEHAVE

SSF-distriktet Centrum-Duborg-Vest overrakte et gavekort til Duborg Børnehave i Flensborg. Distriktet ønskede med donationen at hjælpe børnehaven med anskaffelsen af nogle redskaber til at videreudvikle børnenes motoriske evner.

Samtidig var donationen tænkt som en anerkendelse af det gode arbejde de danske institutioner - som Duborg Børnehave - yder i distriktet.

Donationen blev overrakt af distriktsformand Holger Zeh og amtskonsulent Kay von Eitzen.

Den blev med stor glæde modtaget af Linda Nielsen (konstitueret leder af daginstitutionen) og dagtilbudschef Petra v. Oettingen.

DET LEVENDE MØDE

Grænseforeningens Sendemandsmøde 2021 blev holdt på en ny og anderledes måde. I anledningen af markeringerne af grænsedragningen 1920 havde Grænseforeningen planlagt et stort festligt arrangement. Det blev forsinket med et år, men ikke mindre festligt af den grund.

Grænseforeningen havde i den anledning inviteret deltagere fra Sydslesvig. Omkring 120 tog imod denne fornemme invitation, hvilket vakte stor glæde hos formand Peter Skov-Jakobsen:

-Vi har brug for kontakten til hinanden. Vi har brug for det levende møde, sagde han, da han åbnede Sendemandsmødet. I løbet af to dage var der lagt op til debat, fællessang, samtaler, hygge, fest og meget mere.

DEBAT OM BINDE- STREGSIDENTITET

“Forudsætningen for at ville de andre er netop ikke at opgive sig selv.

Som autoktont mindretal kæmper vi for kulturel anerkendelse og ligestilling, ja vi kæmper ligefrem for en selvstændig artikel i Tysklands grundlov. Og det gør vi, fordi vi ikke er et bindestregsmindretal. Det danske mindretal er qua sit inderste væsen og sine foreninger og institutioner ikke et sammensat dansk-tysk foretagende men en dansk folkegruppe historisk forankret i sin hjemstavn, der i dag ligger i Tyskland.”

Sådan lød det fra Jens A. Christiansen, SSFs generalsekretær. Han kom med et oplæg om bindestregsidetit ved Grænseforeningens Sendemandsmøde. SdUs direktør Anders Kring fulgte i løbet af sendemandsmødet trop og opfordrede Grænseforeningen til at droppe fokuset på bindestregen.

Lectrum

VINGSTED
hotel & conferencecenter

The Slovenian Minority in Italy

FUEN-KONGRES I TRIEST

Mr
Pierpaolo
Roberti

Provincial Councilor
with responsibility
for linguistic
minorities in Friuli
Venezia Giulia

Dr
Helena
Jaklitsch

Minister for
Slovenians
Abroad

Den årlige FUEN-kongres blev i 2021 holdt i den italienske by Triest, hvor der er et stort slovensk mindretal.

FUEN er den europæiske mindretalsunion, og på kongressens fire dage mødtes omkring 148 deltagere fra 20 lande og 41 mindretal.

Normalt er deltagertallet langt større, men flere af FUENs medlemmer måtte på grund af Corona-restriktionerne melde afbud.

Corona-betingelserne gjorde også, at der fra Sydslesvig kun var plads til en mindre delegation.

FUEN-PRIS LAVET I SYDLESVIG

Den europæiske mindretalsunion FUEN uddelte i 2021 for første gang en pris til en person, der i særligt omfang har engageret sig for de autoktone mindretal i Europa.

Prisen er fremstillet af Simone Bruhn, indehaver af atelier MØNI upcycling & more i Flensborg. Hun fik lov til at producere prisen, efter FUEN havde opfordret kunstnere fra hele Europa til at indsende forslag. Simone Bruhns skulptur vandt licitationen, og den blev uddelt ved FUEN-kongressen.

Fernad de Varennes, FN's særlige rapportør for mindretalsspørgsmål, er første prismodtager. I sit arbejde fokuserer han på menneskerettigheder for medlemmer af mindretal.

Fernad de Varennes regnes som en af de førende eksperter på området. Han har udgivet mere end 200 publikationer på omkring 30 sprog.

MINDRETALS- UDSTILLING I LANDDAGEN

Slesvig-Holstens parlamentsbygning, Landdagen, i Kiel oplevede i 2021 den tyske del af udstillingen "Fra grænsekamp til kulturel frihed – 100 år med det danske og det tyske mindretal".

Udstillingen var blevet til i et samarbejde mellem Danevirke Museum og Deutsches Museum Nordschleswig. Den stillede skarpt på grænselandets unikke historie og på den nutidige situation. I Landdagens foyer startede udstillingen med at vise museumsgenstande samt dertilhørende forklarende tekster. Her blev der stillet skarpt på historien og udviklingen gennem tiden.

I den anden del af udstillingen var de nutidige medlemmer af det danske mindretal i Sydslesvig og det tyske mindretal i Nordslesvig i fokus. Fire fotografer fra grænselandet - Lene Esthave, Tim Riediger, Lars Salomonsen og Martin Ziemer - havde lavet portrætter af mennesker med fortællinger om livet i mindretal og i grænselandet.

JUL I SYDSLESVIG

Bestil online på www.syfo.de og få dem leveret hjem

Betalingsmuligheder via overførsel,
paypal og kreditkort

1 ark med 32 mærker
30 kr. / 4 EUR

Køb et sæt e-julemærker
på www.syfo.de
30 kr. / 4 EUR

KAN KØBES ONLINE ELLER PÅ FLENSBORGHUS

SYDSLESVIG- UDVALGET PÅ BESØG

Folketingets Sydslesvigudvalg kom igen på besøgstur i Sydslesvig. I løbet af to dage mødte de flere officielle repræsentanter samt frivillige ildsjæle, da de besøgte flere af mindretallets institutioner på vestkysten.

Besøget i Sydslesvig startede på Vimmersbøl Danske Skole. Herfra gik turen til List Forsamlingshus på Sild, hvor distriktsformand Astrid Dethlefsen Petzold fortalte om foreningslivet på øen, der er præget af et stærkt sammenhold - og af store udfordringer, fordi høje huspriser og den voldsomme turisme på den populære ferieø til tider gør det svært for øboerne.

Efter List Forsamlingshus gik turen til Sild Danske Skole og Nibøl Daginstitution samt til Mikkelsberg, hvor stedets leder, Lisbeth Bredholt Christensen, sammen med bestyrelsens formand Jon Hardon Hansen orienterede om det helt særlige kultursted, der forbinder dansk kultur og cricket-sporten - på et meget højt niveau.

NY FORMAND I GOTTORP AMT

Tanja Bethge er ny formand i SSF Gottorp Amt. Hun blev valgt, da amtet holdt amtsgeneralforsamling. Tanja er lærer og fra distriktet SSF Slesvig. Hun tager over efter Petra Mohr, som har været formand siden 2016.

Den afgående formand takkede distrikterne og de delegerede for et rigtig godt og givtigt samarbejde. Hun kommer til at savne samtalerne og oplevelserne med medlemmerne.

Forsamlingen svarede med lange klapsalver samt standing ovations. SSF-formand Gitte Hougaard-Werner og 2. næstformand Kirsten Vognsen Weiss takkede Petra for hendes enorme indsats for SSF, Gottorp amt og distrikterne.

Samtidig ønskede de den nye formand Tanja Bethge tillykke med valget.

Foruden den nye formand kom der yderligere to nye ansigter ind i amtsstyrelsen.

NÆSTE GENERATION PÅ SCENEN

Det kræver sit at stille sig op på scenen i en fyldt Store Sal på Flensborghus, for så på kreativ vis at sætte ord på følelser, drømme og mange andre til dels personlige ting. Eleverne fra 4. klassetrin på Risum Skole/Risem Schölj, Deutsche Privatschule Apenrade, Tønder Grundskole, Grundschule Bordelum, Jes Kruse-Skolen og Ludwig-Andresen-Schule gjorde netop det, og de gjorde det godt, da de præsenterede deres Poetry Slam efter to dages fælles workshop.

Eleverne var modige, men de var i den grad også dygtige, så det vil ikke undre nogen, hvis nogle af dem en dag igen står på scenen i en fyldt Store Sal på Flensborghus.

Poetry Slam Workshopen var et projekt i samarbejde med Bund Deutscher Nordschleswiger.

FREMTIDS- FABRIKKEN PÅ BIBLIOTEKET

De sydslesvigske unge fra valgfaget SydslesvigCrew var igen inviteret til Fremtidsfabrik på Centralbiblioteket i Flensborg.

Formålet var at lære mere om de sydslesvigske organisationer og at møde repræsentanter for organisationerne. Der blev holdt speeddating og derefter skulle de unge fiktivt fordele bevillingsmidler til organisationerne.

Det gik ikke så godt for SSF, der lige som Skoleforeningen, SSW, Flensborg Avis og Kirken måtte leve med de unges nedskæringer.

De store vindere var derimod SdU, Sundhedstjenesten, Grænseforeningen og FUEN.

Det er anden gang, at Fremtidsfabrikken blev holdt.

EN HISTORISK DAG I TØNDER

For første gang nogensinde markerede det danske mindretal i Sydtønder Amt og det tyske mindretal i Tønder Kommune i fællesskab egnens historie og det fredelige samliv i dag. Det skete på Tønders gågade og på torvet.

Talrige foreninger og organisationer fra begge sider af grænsen var mødt op for at skabe opmærksomhed og for at komme i kontakt med flertalsbefolkningerne.

Omdrejningspunkt var mindretalsforeninger, og mere end 20 af dem deltog. Arrangementet var tænkt som et lokalt projekt i forbindelse med 2020-markeringerne, men det kunne på grund af Corona først holdes nu.

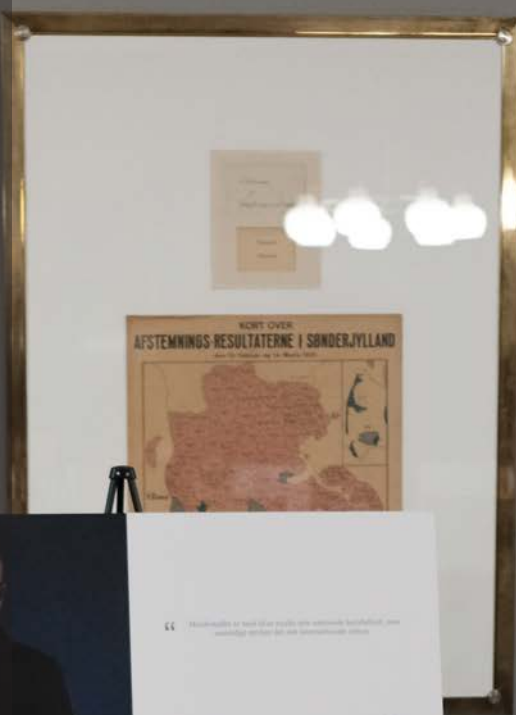
Foruden mødet mellem flertalsbefolkningerne og mindretallene var der en paneldiskussion med emnet "Mindretal 2020" samt koncert med "Fool's Paradise".

KULTURNATTEN 2021

Det danske mindretal var igen godt repræsenteret ved Kulturnatten i København. Den fandt sted i oktober, og mindretallet var med på Christiansborg.

I det Sønderjyske Værelse viste repræsentanter fra SSF, Centralbiblioteket, SSW samt Grænseforeningen for første gang udstillingen "Et Mindretals Ansigter".

Udstillingen er et led i en oplysningskampagne, der har til formål at vise flertalsbefolkningerne på begge sider af grænsen et billede af, hvem medlemmerne af mindretallet er og hvorfor de vælger livet i mindretallet.

TAK FOR GODT SAMARBEJDE

Grænseforeningen meddelte i løbet af efteråret, at generalsekretær Knud-Erik Therkelsen går på pension den 28. februar 2022.

I den anledning sagde mindretallet tak for det meget gode samarbejde - samt for mange gode drøftelser i en lang årrække.

Debatter om, på hvilket grundlag der formidles om det danske mindretal i Sydslesvig - det vil sige debatten om den såkaldte bindestregsidentitet - skal ikke skygge over, at samarbejdet og forholdet til hinanden altid har været godt og konstruktivt.

Derfor ønskede SSF Knud-Erik Therkelsen god vind, og der ses frem til, at der bliver tid til at tage afsked med maner. Det har Knud-Erik Therkelsen i den grad fortjent.

NY SSW- FORMAND

Christian Dirschauer fra Flensborg er SSWs nye formand. Han blev valgt på partiets landsmøde i oktober.

Han tager over efter Flemming Meyer, der stopper efter 16 år som formand.

Christian blev SSW-medlem i 1997, og han har været aktiv på mange områder: siden 2011 er han medlem af landsstyrelsen, han har været stedfortrædende landsformand, og siden 2020 er han et af SSWs tre landdagsmedlemmer.

Den 13. december holdes der en afskedsreception for Flemming Meyer.

LANDSMØDET 2021

Efter et skriftligt landsmøde i 2020 var det igen tid til at mødes fysisk. Det skete på Slesvighus, hvor SSF for første gang holdt landsmødet.

Salen var fyldt og stemningen var god. På dagsordenen stod blandt andet diverse valghandlinger. Formand Gitte Houggaard-Werner blev med overvældende flertal genvalgt til posten.

Foruden valghandlingerne ventede der også en premiere på de delegerede. Landsmødet var nemlig stedet, hvor SSF og SdU præsenterede et nyt fælles projekt: Løveløbet.

Det holdes den 1. maj 2022 og har til formål at sætte hele det danske mindretal i bevægelse med et hyggeligt tilbud om fælles motion og samvær i alle SSFs syv amter.

Desuden blev mottoet til De Danske Årsmøder 2022 præsenteret.

»Sydslesvig: Mit valg ✓«

Et Mindretals Ansigter

**Pris: 160 kr. /
20 EUR**

**Fås på SSFs sekretariat, Danevirke Museum og
i Aktivitetshuset i Flensborg.**

Anne Margarete Thiessen 5.8.1938 - 3.5.2021	Ebba Thun Hansen 24.9.1936 - 7.5.2021	Hans-Friedrich Schütt 2.8.1924 - 15.7.2021	Karl-Georg Pingel 17.6.1930 - 9.11.2020	Rudolf Rasmussen 16.8.1934 - 6.7.2021
Anne-Marie Thorup 22.12.1950 - 25.2.2021	Erna Weber 27.4.1931 - 7.8.2021	Harro Erich Wigger 21.10.1944 - 17.4.1921	Kurt Kronenbitter 27.7.1938 - 3.6.2021	Ruth Guttormsen 21.10.1934 - 9.4.2021
Annegret Clausen 1.4.1954 - 2.9.2021	Frauke Hansen 18.8.1955 - 25.6.2021	Hartmut Beckedorf 6.11.1943 - 21.10.2021	Lars Ehrhorn Nielsen 27.5.1945 - 5.8.2021	Solveig Heldt 29.11.1945 - 24.12.2020
Anni Marga Marie Wehlitz 11.2.1924 - 15.1.2021	Gerd Petersen 19.6.1940 - 10.3.2021	Heinz-Peter With 17.11.1952 - 18.1.2021	Liselotte Willms 8.6.1933 - 2.2.2021	Tanja Krewitt 7.8.1960 - 14.2.2021
Antje-Marie Lambertsen 27.1.1934 - 12.12.2020	Gerda Inge Levsen 24.3.1930 - 15.1.2021	Helga Petersen 1.4.1933 - 31.1.2021	Margarethe "Heda" Klüver 3.3.1928 - 8.4.2021	Thea Jürgensen 16.1.1940 - 13.7.2021
Bent Andreas Heidicke Valeur 27.9.1929 - 25.1.2021	Gisela Jaeck 9.2.1939 - 22.1.2021	Helmut Asmus 28.10.1943 - 2.1.2021	Margarethe Walter 24.5.1941 - 29.9.2021	Thorkild Tønnsen 30.1.1942 - 1.11.2021
Birgit Schlund 16.3.1964 - 13.3.2021	Gisela Thomas 4.12.1944 - 1.9.2021	Helmut Wolff 21.10.1938 - 28.6.2021	Marie Luise Belusa "Charly" 7.3.1941 - 18.7.2021	Thorwald "Thulle" Held 7.6.1935 - 17.9.2021
Birgitte Arker 6.6.1944 - 14.3.2021	Giuliano Garante 23.03.1957 - 05.01.2021	Henning Faurby 30.12.1935 - 1.4.2021	Nico Hansen 27.4.1940 - 6.5.2021	Uwe Paasch 26.7.1934 - 9.1.2021
Carl Christian Clausen 1.4.1931 - 15.6.2021	Grethe Federici 4.7.1934 - 5.8.2021	Henriette Tiedemann 30.11.1931 - 26.5.2021	Niels Henrik Olesen 27.3.1948 - 8.8.2021	Vibeke Reinke 21.7.1935 - 28.4.2021
Cay-Erik Geipel 31.1.1949 - 27.5.2021	Grethe Louise Schade 15.9.1935 - 29.5.2021	Hildegard Leupold 24.1.1949 - 10.10.2021	Ose Kring 3.5.1958 - 31.3.2021	Walter Johannsen 5.10.1943 - 31.5.2021
Christa Elfriede Effenberg 21.11.1955 - 14.08.2021	Gunnar Bøhrnsen-Jensen 3.6.1957 - 19.7.2021	Ilse Weber 25.2.1934 - 15.2.2021	Per Mathiesen 15.4.1932 - 25.12.2020	Werner Maly 20.1.1935 - 5.2.2021
Christa Wendt 20.10.1937 - 5.2.2021	Hanna Stahlberg-Hansen 27.02.1939 - 21.8.2021	Ingeburg Jürgensen 5.7.1934 - 15.3.2021	Per Ulrik Jönsson 27.12.1944 - xx.3.2021	Wilhelm Willms 18.4.1930 - 1.2.2021
Christian Jacobsen Oktober 2021 - 93 år	Hanne Caesar 18.7.1945 - 21.6.2021	Jan Örekil Meier 24.4.1967 - 10.2.2021	Poul I. Olsen 18.4.1938 - 15.7.2021	
Prof. Christian A. Petersen 9.11.1939 - 13.11.2020	Hans Christian Koch 22.4.1928 - 2.1.2021	Johannes Henningsen 28.7.1933 - 22.10.2021	Preben Busck Nielsen 10.6.1942 - 4.12.2020	
Dieter Lenz 27.8.1944 - 8.7.2021	Hans Jürgen Christoph Mahnke 3.1.1938 - 3.4.2021	John Windberg 6.1.1944 - 22.9.2021	Rita Andresen 2.2.1940 - 20.6.2021	
Dieter Schnoor 23.11.1937 - 28.1.2021	Hans Theodor Boysen 8.1.1940 - 17.8.2021	Kaj Ikkast 5.12.1935 - 3.12.2020		

Æret være deres minde

GLÆDELIG JUL OG GODT NYTÅR

SSF ønsker alle en rigtig glædelig jul.

Tak for den enorme indsats for SSF og for det danske mindretal i Sydslesvig.

Vi ser frem til det kommende år - forhåbentligt med lidt mindre Corona, så vi kan få endnu mere samvær og fællesskab.

Det trænger vi alle til.

God jul

